

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

2020 nr

Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määruse nr 140 „Nõuded sideteenuse osutamisele ja sidevõrkude tehnilised nõuded“ ja 11. detsembri 2015. a määruse nr 129 „Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimäärus“ muutmise

Määrus kehtestatakse elektroonilise side seaduse § 87 lõigete 2–2² ning riigikaitseaduse § 4 lõike 2 alusel.

§ 1. Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määruse nr 140 „Nõuded sideteenuse osutamisele ja sidevõrkude tehnilised nõuded“ muutmise

Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määruses nr 140 „Nõuded sideteenuse osutamisele ja sidevõrkude tehnilised nõuded“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse preambulas asendatakse sõnad „lõike 2“ sõnadega „lõigete 2–2²“;

2) paragrahv 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Määrusega kehtestatakse nõuded üldkasutatava elektroonilise side teenuse (edaspidi *sideteenus*) osutamisele ning üldkasutatava elektroonilise side võrkudele (edaspidi *sidevõrk*). Määruse kehtestamise eesmärgiks on elektroonilise side seaduse § 87 lõike 2 punktides 1, 3 ja 4 ning lõigetes 2¹ ja 2² sätestatu reguleerimine.“;

3) määrust täiendatakse 2¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„2¹. peatükk NÕUDED SIDETEENUSELE JA SIDEVÕRGULE RIIGI JULGEOLEKU TAGAMISEKS

§ 3¹. Nõuete kohaldamisala

(1) Peatükis kehtestatud nõudeid kohaldatakse sideettevõtjale, kes on elektroonilise side seaduse § 87 lõikes 4 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja või kes rakendab sideteenuse pakkumisel Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi viienda või järgneva põlvkonna mobiilsidevõrgu standardeid.

(2) Peatükis kehtestatud nõudeid ei kohaldata ehitusseadustiku § 61² lõike 1 tähenduses sidevõrgu füüsilise taristu ega võrguelementide suhtes, mis ei ole võimelised signaale töötleva ega vaja toimimiseks energiat.

§ 3². Riigi julgeolekut ohustava riist- ja tarkvara kasutamine sideteenuse osutamisel

- (1) Sideteenuse osutamisel kasutatav riist- ja tarkvara ei tohi ohustada riigi julgeolekut.
- (2) Riigi julgeolekut ohustab kõrge riskiga riist- ja tarkvara kasutamine sideteenuse osutamisel.
- (3) Kõrge riskiga riist- ja tarkvara on see, mille tootja, hooldus- või tugiteenuste pakkuja vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest (edaspidi *kõrge riskiga riist- ja tarkvara*):
  - 1) juriidiline asukoht või peakontor asub väljaspool Euroopa Liidu, Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) või Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) riike;
  - 2) asub riigis, kus ei kehti demokraatliku õigusriigi põhimõtted või ei austata inimõigusi;
  - 3) allub sõltumatu kohtuliku kontrollita välisriigi valitsusele või julgeolekuasutustele;
  - 4) majandustegevus ei põhine turupõhisel konkurentsil või selleks ei ole loodud tingimusi asukohariigis;
  - 5) asukohariigis ei ole loodud tingimusi intellektuaalomandi õiguste kaitsele;
  - 6) omanike, partnerite ja äriühingute juhtimisstruktuurid ei ole läbipaistvad;
  - 7) rahastamine ei ole läbipaistev ning ei järgi hangete, investeringute ja lepingute vallas parimaid tavasid;
  - 8) võib muul moel kujutada ohtu riigi julgeolekule.
- (4) Sideteenuse osutamisel on keelatud kasutada kõrge riskiga riist- ja tarkvara.
- (5) Sideteenuse osutamisel kasutatav riist- ja tarkvara võib ohustada riigi julgeolekut ka muul kui lõikes 2 kirjeldatud põhjusel.
- (6) Riist- ja tarkvara ohtu riigi julgeolekule hinnatakse ja kasutamise keeldu rakendatakse riist- ja tarkvara kasutusloa menetluses.

§ 3³. Sidevõrgus kasutatavast riist- ja tarkvarast teavitamine

- (1) Sideettevõtja teavitab iga kalendriaasta 1. märtsiks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit enda sidevõrgus vastava aasta 1. jaanuari seisuga kasutatavast riist- ja tarkvarast. Teavituse vormi teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet kättesaadavaks oma veebilehel.
- (2) Lõikes 1 nimetatud teavituses esitab sideettevõtja sidevõrgus kasutatava riist- ja tarkvara kohta järgmise teabe:
  - 1) nimetus ja versiooni number;
  - 2) kogus;
  - 3) tootja;
  - 4) omanik;
  - 5) kasutusõiguse lepingu osapooled ja kehtivusaeg, kui riist- või tarkvara omanik ei ole sideettevõtja;
  - 6) funktsioon sidevõrgus;
  - 7) füüsilise asukoha aadress, mille võib esitada riigi, haldusüksuse, asustusüksuse, aadressiobjekti või muu piirkondliku täpsusega;
  - 8) kasutamise algusaasta ja prognoositav lõpuaasta;
  - 9) kui tegemist on mobiilsidevõrgus kasutatava riist- või tarkvaraga, siis millise mobiilsidevõrgu põlvkonna jaoks riist- või tarkvara töötab.
- (3) Lisaks lõikes 2 nimetatule esitab sideettevõtja teavituses:

- 1) loetelu isikutest, kellel on lisaks sideettevõtjale administreerimisligipääs sidevõrgu haldusvõrgule;
- 2) punktis 1 nimetatud ligipääsu tingimused isikute lõikes;
- 3) sidevõrgu riist- ja tarkvara hooldus- ja tugiteenuste osutajad.

(4) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet registreerib lõikes 1 saadud sideettevõtja teavituse ning edastab selle teadmiseks julgeolekuasutustele ja Riigi Infosüsteemi Ametile.

§ 3⁴. Riist- ja tarkvara kasutusluba ja selle taotlemine

(1) Sideettevõtja esitab enne riist- või tarkvara plaanitavat kasutusele võtmist Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile riist- või tarkvara kasutusloa taotluse. Taotluse vormi teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet kättesaadavaks oma veebilehel.

(2) Sideettevõtja esitab kasutusloa taotluse hiljemalt kümnendal tööpäeval pärast riist- või tarkvara paigaldamist, kui riist- või tarkvara on tarvis viivitamata paigaldada küberintsidendi kõrvaldamiseks või selle vahetuks ärahoidmiseks.

(3) Lõikes 1 nimetatud kasutusloa taotluses esitab sideettevõtja sidevõrgus kasutusele võetava riist- või tarkvara kohta järgmise teabe:

- 1) nimetus ja versiooni number;
- 2) kogus;
- 3) tootja;
- 4) omanik;
- 5) kasutusõiguse lepingu osapooled ja kehtivusaeg, kui riist- või tarkvara omanik ei ole sideettevõtja;
- 6) riist- või tarkvara hooldus- ja tugiteenuste osutaja, kui see erineb punktides 4 ja 5 nimetatud isikust;
- 7) funktsioon sidevõrgus;
- 8) füüsilise asukoha aadress, mille võib esitada riigi, haldusüksuse, asustusüksuse, aadressiobjekti või muu piirkondliku täpsusega;
- 9) kasutamise algusaasta ja prognoositav lõpuaasta;
- 10) kui tegemist on mobiilsidevõrgus kasutatava riist- või tarkvaraga, siis millise mobiilsidevõrgu põlvkonna jaoks riist- või tarkvara töötab;
- 11) kellel on lisaks sideettevõtjale administreerimisligipääs riist- või tarkvarale ning ligipääsu tingimused isikute lõikes.

(4) Sideettevõtja võib lõikes 1 sätestatud kasutusluba taotlemata vahetada välja riistvara ja võtta kasutusele tarkvara uuendused, mille puhul muutub kasutusloas kinnitatud riist- ja tarkvara nimetus või versiooni number, eeldusel, et muud lõikes 3 nimetatud andmed, mille on riist- ja tarkvarale antud kasutusloas kinnitanud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, jäävad samaks.

(5) Kui kasutusloa taotluses esitatud riist- või tarkvara andmed on jäänud samaks, võib uue kasutusloa taotluse esitada viitega esialgsele taotlusele koos kinnitusega andmete samaks jäämise kohta. Kui riist- või tarkvara andmed on muutnud, esitatakse uuel taotlusel andmed vastavalt lõikes 3 sätestatule.

§ 3⁵. Kasutusloa taotluse menetlemine ja kooskõlastamine

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet registreerib kasutusloa taotluse ja edastab selle viie tööpäeva jooksul arvamuse andmiseks julgeolekuasutustele ja Riigi Infosüsteemi Ametile.

(2) Kui julgeolekuasutus või Riigi Infosüsteemi Amet leiab, et kasutusloa taotluses nimetatud sidevõrgu riist- või tarkvara on kõrge riskiga riist- või tarkvara või selle kasutamine võib ohustada riigi julgeolekut muul põhjusel, esitab ta oma seadusest tulenevate ülesannete täitmisel kogutud ja töödeldud teabe põhjal kahekümne tööpäeva jooksul põhjendatud arvamuse kasutusloa taotluse kohta. Kui tegemist ei ole kõrge riskiga riist- ja tarkvaraga, vaid see võib ohustada riigi julgeolekut muul põhjusel, esitatakse arvamuses põhjendatud ettepanek vastav riist- või tarkvara kasutamine keelata või seada selle kasutamisele tingimused.

(3) Kui julgeolekuasutus või Riigi Infosüsteemi Amet leidis arvamuses, et taotluses nimetatud riist- või tarkvara võib ohustada riigi julgeolekut, annab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet pärast lõikes 2 nimetatud arvamuse andmise tähtaega sideettevõtjale võimaluse esitada kahekümne tööpäeva jooksul vastuväited ja aramus, kuidas mõjutab taotluse rahuldamata jätmise või tingimuste seadmine sideteenuse osutamist.

(4) Pärast lõikes 3 nimetatud arvamuse andmise tähtaega esitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet sideettevõtja taotluse koos lõigetes 2 ja 3 nimetatud arvamustega kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni küberjulgeoleku nõukogule (edaspidi *küberjulgeoleku nõukogu*).

(5) Kooskõlastamisel hindab küberjulgeoleku nõukogu, kas kasutusloa taotluses nimetatud sidevõrgu riist- või tarkvara on kõrge riskiga riist- või tarkvara või kas selle kasutamine võib ohustada riigi julgeolekut muul põhjusel. Kui riist- või tarkvara võib ohustada riigi julgeolekut muul põhjusel, hindab küberjulgeoleku nõukogu, millistel tingimustel on riist- või tarkvara võimalik kasutada, ning kaalub riist- või tarkvara kasutamise keelamise ja tingimuste seadmise mõju side toimepidevusele, sideturule ja konkurentsile ning annab hinnangu kasutusloa tähtaja kohta.

(6) Küberjulgeoleku nõukogu kooskõlastab taotluse või jätab selle põhjendatult kooskõlastamata kolmekümne tööpäeva jooksul pärast lõikes 4 nimetatud materjalide saamist. Vajadusel võib küberjulgeoleku nõukogu pikendada kooskõlastamise tähtaega kuni viieteistkümne tööpäeva võrra, teavitades sellest Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit.

(7) Küberjulgeoleku nõukogu võib otsustada § 3² lõikes 5 nimetatud riist- või tarkvara puhul tingimusliku kooskõlastuse andmise ning määrata tingimused, mille täitmisel võib riist- ja tarkvara kasutada.

§ 3⁶. Kasutusloa taotluse rahuldamine või rahuldamata jätmise

(1) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet otsustab sideettevõtja taotluse rahuldamise ja kasutusloa väljastamise kolmekümne tööpäeva jooksul pärast selle saamist, kui taotluse suhtes ei ole tarvis läbi viia § 3⁵ lõigetes 3–7 sätestatud menetlust.

(2) Kui sideettevõtja taotluse suhtes on tarvis läbi viia § 3⁵ lõigetes 3–7 sätestatud menetlus, otsustab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet viieteistkümne tööpäeva jooksul pärast § 3⁵ lõikes 6 nimetatud kooskõlastuse saamist sideettevõtja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ning kasutusloa väljastamise.

(3) Taotlus rahuldatakse ja kasutusluba väljastatakse, kui kasutusloa taotluses nimetatud riist- või tarkvara puhul pole alust arvata, et see võib ohustada riigi julgeolekut.

(4) Kõrge riskiga riist- ja tarkvarale ei anta kasutusluba. Paragrahvi 3² lõikes 5 nimetatud riist- või tarkvarale ei anta kasutusluba või antakse tingimuslik kasutusluba.

§ 3⁷. Kasutusloa tähtaeg

(1) Kasutusluba antakse kuni kaheksaks aastaks.

(2) Riistvara väljavahetamisel või tarkvara uuendamisel § 3⁴ lõikes 4 nimetatud juhul jätkub uue riist- ja tarkvara kohta väljavahetatud riistvarale või uuendatud tarkvarale varem antud kasutusloa tähtaeg.“;

4) määrust täiendatakse §-dega 8¹ ja 8² järgmises sõnastuses:

„§ 8¹. Kõrge riskiga riist- ja tarkvara kasutamise keelu rakendamine

(1) Kõrge riskiga riist- ja tarkvara kasutamise keeld ei hõlma riist- ja tarkvara, mis on kasutusele võetud enne 1. novembrit 2020, välja arvatud juhul, kui sellel on 5G *non-standalone* (edaspidi 5G NSA) või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsioon.

(2) Kõrge riskiga 5G NSA või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsiooniga riist- ja tarkvara, millel ei ole kriitilist funktsiooni, võib kasutada § 3⁴ lõikes 1 nimetatud loa alusel 1. jaanuarini 2024.

(3) Kõrge riskiga riist- ja tarkvara, millel ei ole kriitilist funktsiooni ega 5G NSA või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsiooni, võib kasutada § 3⁴ lõikes 1 nimetatud loa alusel 1. jaanuarini 2030.

(4) Riist- ja tarkvara kriitilised funktsioonid on järgnevad:

1) Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi standardite kohaselt tuumikvõrgu funktsioon;

2) funktsioon, mille kaudu või mille häirimisel on võimalik mõjutada vähemalt 1000 lõppkasutajat või teise sideettevõtja sidevõrku;

3) funktsioon, mille eesmärk on võimaldada jälitustoimingu teostamist või sõnumi saladuse õiguse piiramist.

§ 8². Kasutusloa taotlemise kohustuse rakendamine

(1) Kasutusloa taotlemise kohustus hõlmab riist- ja tarkvara, mis on kasutusele võetud enne 1. novembrit 2020 ja milles võetakse 5G NSA või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsioon kasutusele pärast 1. novembrit 2020. Sellise riist- ja tarkvara kasutusloa taotlus tuleb esitada enne plaanitavat 5G NSA või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsiooni kasutusele võtmist.

(2) Vahemikus 1. november 2020 kuni 1. jaanuar 2029 kasutusele võetava riist- ja tarkvara, millel ei ole kriitilist funktsiooni ega 5G NSA või uuema mobiilsidevõrgu standardi funktsiooni, kasutusloa taotlus tuleb esitada hiljemalt 1. juuliks 2029.“.

§ 2. Vabariigi Valitsuse 11. detsembri 2015. a määruse nr 129 „Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimäärus“ muutmine

Vabariigi Valitsuse 11. detsembri 2015. a määrust nr 129 „Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni põhimäärus“ täiendatakse §-ga 7¹ järgmises sõnastuses:

„§ 7¹. Küberjulgeoleku nõukogu

(1) Komisjoni juures tegutseb küberjulgeoleku nõukogu.

(2) Küberjulgeoleku nõukogu:

- 1) annab suuniseid küberjulgeoleku poliitika kujundamiseks;
- 2) võtab seisukohti küberjulgeoleku valdkonda puudutavate plaanide kohta;
- 3) kooskõlastab sideettevõtja taotluses nimetatud riist- ja tarkvara kasutamise vastavuse riigi julgeolekuhuvidele;
- 4) täidab teisi komisjoni antud ülesandeid.

(3) Lõike 2 punktis 3 nimetatud ülesande täitmisel on küberjulgeoleku nõukogul haldusmenetluse seaduses haldusorganile antud õigused ja kohustused.

(4) Küberjulgeoleku nõukogu liikmed on Haridus ja Teadusministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Kaitseministeeriumi, Rahandusministeeriumi, Siseministeeriumi, Välisministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsler, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi side eest vastutav asekancler, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi riigi küberturvalisuse poliitika juht, Riigikantselei julgeoleku ja riigikaitse koordinatsioonibüroo direktor, Politsei- ja Piirivalveameti, Kaitsepolitsei ameti, Välisluureameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti, Andmekaitse Inspektsiooni ja Riigi Infosüsteemi Ameti peadirektor, Riigi Infosüsteemi Ameti küberturvalisuse eest vastutav peadirektori asetäitja, Kaitseväge peastaabi ülem, Kaitseleidu ülem ja riigi peaprokurör. Igale liikmele määrab vastav asutus asendusliikme.

(5) Küberjulgeoleku nõukogu on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt kaks kolmandikku nõukogu koosseisust.

(6) Küberjulgeoleku nõukogu otsused tehakse koosolekul osalevate liikmete häälteenamusega. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav koosoleku juhataja hääl.

(7) Küberjulgeoleku nõukogu koosolekuid kutsub kokku ja juhatab esimees, kelleks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsler või tema määratud isik.

(8) Küberjulgeoleku nõukogu töökorra, liikmed ja asendusliikmed kinnitab komisjon.“.

§ 3. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. novembril 2020.

Jüri Ratas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär